

Sygn. akt II PK 55/15

POSTANOWIENIE

Dnia 21 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa B. G.

przeciwko Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

o odszkodowanie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 października 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 2 września 2014 r., sygn. akt XXI Pa 279/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 2 września 2014 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy w Warszawie – w sprawie z powództwa B. G. przeciwko Kancelarii Prezydenta RP w Warszawie o odszkodowanie – oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie z dnia 9 stycznia 2013 r., którym Sąd Rejonowy oddalił powództwo o odszkodowanie.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego powód zaskarżył skargą kasacyjną – skargę oparto na pierwszej podstawie kasacyjnej (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.) i zarzucono niewłaściwe zastosowanie art. 45 § 1 k.p.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. – podnosząc, że „Oдноśnie występowania w sprawie istotnego

zagadnienia prawnego to należy wskazać, że tak w doktrynie, jak i orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, że w przypadku zwalniania pracowników z przyczyn leżących po stronie pracodawcy, pracodawca ma obowiązek określić obiektywne i sprawiedliwe kryteria oceny pracowników i wyników ich pracy, którymi będzie się kierował przy doborze pracowników zakwalifikowanych do zwolnienia z pracy. Obowiązek ten pracodawca musi realizować wówczas, gdy w wyniku prowadzonej reorganizacji pozostawia istniejącą komórkę organizacyjną usuwając tylko z jej szeregów wybrane stanowiska pracy. Zdaniem strony skarżącej tożsamy obowiązek będzie ciążył na pracodawcy także w przypadku, gdy reorganizacja zakładu pracy polegać będzie na likwidacji dotychczasowej komórki organizacyjnej w całości i powołaniu w jej miejsce komórki (komórek) organizacyjnych o tożsamym zakresie obowiązków i zadań, w której zatrudnieni będą wyłącznie pracownicy pracujący dotychczas w zlikwidowanej jednostce. Należy bowiem zwrócić uwagę, że skutek będzie ten sam: - zarówno w przypadku, gdy pracodawca pozostawia jakąś komórkę organizacyjną ale spośród jej pracowników zwalnia jednego czy dwóch pracowników, - jak i wtedy, gdy swoim zarządzeniem likwiduje jedną komórkę, ale równocześnie tworzy inną (inne) o tych samych kompetencjach i obowiązkach, w której jednak pracuje o tego jednego czy dwóch pracowników mniej niż przy poprzednim układzie organizacyjnym. Skoro więc w tym pierwszym przypadku (tj. gdy z komórki, która pozostała są zwalniani wybrani pracownicy) orzecznictwo sądowe, jak i doktryna prawa stoi jednoznacznie na stanowisku, że pracodawca - aby wypowiedzenie umowy miało uzasadniony charakter - zobligowany jest do wskazania obiektywnych, niedyskryminujących kryteriów, jakimi kierował się w wyborze pracownika do zwolnienia, to dlaczego miałby zostać zwolniony z obowiązku ich podania w tej drugiej sytuacji? Czy w takim przypadku instytucja powszechnej ochrony trwałości stosunku pracy - nie ma zastosowania? Zdaniem skarżącego – ma, choć Sąd Okręgowy w skarżonym wyroku uważa inaczej. Opisane powyżej zagadnienie nie zostało dotychczas jednoznacznie rozstrzygnięte i z tego względu uzasadnionym byłoby jego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy. Niezależnie od powyższej podstawy rozpoznania skargi kasacyjnej zdaniem strony skarżącej skarga ma charakter oczywiście uzasadniony. Przekonanie strony skarżącej o takim jej charakterze wynika z faktu, że w sprawie

niniejszej podstawą likwidacji stanowiska pracy powoda była likwidacja całego biura, w którym był on zatrudniony. Likwidacja całej komórki organizacyjnej związana była z usunięciem wszystkich stanowisk pracy znajdujących się w znoszonym biurze. Jednakże w wyniku reorganizacji powstało wieloosobowe stanowisko pracy ds. audytu, które posiada tożsame zadania i obowiązki w zakresie audytu co zlikwidowane biuro, a zostali w nim zatrudnieni pracownicy posiadający uprawnienia audytorów wewnętrznych, którzy pracowali dotychczas w zlikwidowanym biurze. Ich zatrudnienie nie było poprzedzone zastosowaniem przez pracodawcę jakichkolwiek kryteriów doboru powoda do zwolnienia, pomimo iż uprawnienia audytora wewnętrznego posiadał również powód. Co więcej gdyby pozwany pracodawca zastosował postulowane w doktrynie obiektywne i niedyskryminujące kryteria doboru pracowników do zwolnienia (tj. przydatność pracownika do pracy, jego umiejętności, doświadczenie zawodowe, dotychczasowy przebieg pracy (praca nienaganna), kwalifikacje zawodowe oraz jego staż pracy...) „...”) powód nie kwalifikowałby się do zwolnienia. Zdaniem strony skarżącej to zaniechanie pozwanego pracodawcy stanowi o niezasadności wypowiedzenia powodowi umowy o pracę i w konsekwencji oczywistym naruszeniu przez sąd II instancji art. 45 § 1 kp, a w ostateczności o oczywistości niniejszej skargi”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.); przy czym twierdzenia o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej autor skargi wiąże z przepisem art. 45 § 1 k.p. i tymi samymi problemami dotyczącymi analiz interpretacyjnych tego przepisu, które określają przedstawione w uzasadnieniu wniosku zagadnienie prawne.

Taka konstrukcja uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest wadliwa. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. wykluczają się, gdyż skarga kasacyjna nie może być uznana za oczywiście uzasadnioną, jeżeli o występowaniu tej przesłanki miałoby świadczyć naruszenie przepisów prawa, których wykładnia nasuwa tak duże wątpliwości, że konieczne jest ich wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy w ramach sformułowanego w tej sprawie zagadnienia prawnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2011 r., II PK 247/10, LEX nr 1274964). W postanowieniu z dnia 26 listopada 2013 r., I UK 291/13, LEX nr 1430990, Sąd Najwyższy wyraził stanowisko, że łączenie przesłanki oczywistej zasadności skargi z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, budzi poważne zastrzeżenia. W uzasadnieniu powołanego postanowienia Sąd Najwyższy podkreślił, że w dotychczasowym orzecznictwie Sąd Najwyższy zwracał już uwagę, że jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawa) generalnie wyklucza możliwość oczywistej zasadności skargi. Jak wskazano w uzasadnieniu postanowienia z 21 października 2008 r., II PK 158/08, LEX nr 738506, przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawarte w pkt 1 i 4 art. 398⁹ § 1 k.p.c. wzajemnie się krzyżują i wykluczają możliwość przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zarówno z uwagi na interes publiczny (pkt 1 powołanego przepisu), jak i prywatny skarżącego (pkt 4 powołanego przepisu). Trudno sobie bowiem wyobrazić sytuację, w której wyrok jest oczywiście wadliwy a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy. Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejszą skargę kasacyjną

podziela przedstawione wyżej stanowisko judykatury w zakresie omawianej kwestii. Ponadto okoliczności podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przekonują o niezasadności wypowiedzenia powodowi umowy o pracę, zwłaszcza w aspekcie „oczywistego naruszenia przez Sąd drugiej instancji art. 45 § 1 kp, a w ostateczności o oczywistości skargi kasacyjnej”.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.